

8. VLAAMSE BOEKVERKOPERS BOND (VBB)

8.1 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

De Vlaamse Boekverkopersbond behartigt de belangen van haar leden op verschillende vlakken. Ze laat de stem van de boekhandel klinken in acties waarbij andere partners (bv. overheidsinstanties) betrokken zijn, en lobbyt op politiek vlak.

Ze verstrekt bibliografische informatie, geeft een antwoord op o.a. juridische vragen, verzamelt actueel nieuws uit het boekenvak, zoekt partnerships met andere spelers uit het culturele veld, participeert aan collectieve promotieacties van Boek.be en creëert ontmoetingskansen. Samen met het kenniscentrum van Boek.be ontwikkelt VBB vakopleidingen en initieert onderzoeken zoals transportoptimalisatie, innovatie in retail, ... Als lid van de European en International Booksellers Federation verzamelt en verdeelt VBB boeken-vaknieuws van gelijkaardige buitenlandse organisaties. Deze kennisuitwisselingen bieden meermaals inspiratie voor nieuwe promotionele acties.

8.2 SAMENSTELLING EN WERKING BESTUUR

Raad van Bestuur

- Iris Van Germeersch (I*Boeks) - Voorzitter
- Rita Lissens (Fnac) - Vice-voorzitter
- Isabelle Bouckaert (Club/Proxis)
- Daniël Cool (De Striep)
- Karla De Ceulener (Salvator)
- Manuella De Deckker (ECI)
- Marjan Mertens (Acco)
- Katelijne Ryssaert (Etiket)
- Yvonne Steinberger (De Reyghere) - Penningmeester
- Diane Vangeneugden (De Groene Waterman)
- Luc Tessens (VBB) - Secretaris en gedelegeerd bestuurder

Vertegenwoordigingen

- Raad van Bestuur Boek.be: Rita Lissens, Iris Van Germeersch, Yvonne Steinberger
- Algemene Vergadering Boek.be:
Werkelijke leden: Daniël Cool, Karla De Ceulener, Rita Lissens, Marjan Mertens, Katelijne Ryssaert, Yvonne Steinberger, Iris Van Germeersch.
Toegetreden leden: Manuella De Deckker
- ONUB: Yvonne Steinberger, Luc Tessens
- Promotiecommissie Boek.be: Daniël Dullers (Standaard Boekhandel), Rita Lissens, Luc Vander Velpen (CoLibro), Diane Vangeneugden
- Boekenbank: Roger Somers (Standaard Boekhandel), Karla De Ceulener, Isabel Bouckaert
- Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO: Luc Tessens en Yvonne Steinberger
- EBF/IBF: Luc Tessens en Yvonne Steinberger
- Unizo: Luc Tessens
- Bureau Boek.be: Luc Tessens
- Werkgroep strips: Daniël Cool, Rita Lissens

Het VBB-bestuur vergaderde op volgende data in 2009: 2 maart, 4 mei, 23 september, 16 november

Vaste agendapunten waren de vertegenwoordigingen en rapporteringen uit commissies en werkgroepen. Thema's die in het voorbije jaar behandeld werden zijn Boekenbank, evaluatie collectieve acties, boekenbeurs & aanpassing reglement, deontologische code, aanvragen lidmaatschap, Boekencheque, marktonderzoek, opleidingen, boekhandel-onvriendelijke praktijken, herziening ledenbijdrage, statutenwijziging, financiële rapportage, goed gereguleerde boekenprijs, transport, bibliotheekleveringen, NUR-code, boekenoverleg, schoolboekenverhuur, imagocampagne voor de boekhandel, bezoeken aan boekhandels, label voor kwaliteitsboekhandels, wijziging VBB in VVB.

Algemene Vergadering Vlaamse Boekverkopersbond

Op maandag 4 mei 2009 vond de jaarlijkse gewone Algemene Vergadering plaats.

Volgende boekhandels werden op de Algemene Vergadering definitief aanvaard:

- Books 2 boekhandels:
 - 't Krantje (Kampenhout)
 - 't Schrijverke (Herselt)
 - Big News (Wemmel)
 - Boek en Papier PLUS (Brecht)
 - Boeken & kranten De Markt (Schepdaal en Vlezenbeek)
 - Boekenhuisje (Lichtaart)
 - Booking Berchem (Berchem)
 - Booking Schilde (Schilde)
 - Bookshop Mia (Opwijk)
 - Carpe Diem (Dworp)
 - Charade (Kortrijk)
 - Dagbladhandel Agnes, Nadine en Ilse (Bekkevoort)
 - Dagbladhandel An & Wim (Stekene)
 - Dagbladhandel Boeket (Hamme)
 - Dagbladhandel De Mus (Retie)
 - Dagbladhandel Kadoshop (Begijnendijk)
 - Dagbladhandel Laarbeke (Merksem)
 - De Gazettenman (Beerse)
 - De Kelle (Overijse)
 - De Kiosk (Opglabbeek)
 - De Loft (Tremelo)
 - De Pershoek (Olmen)
 - Domino (Hoeilaart)
 - Drukkerij Vanwing (Herk-de-Stad)
 - Drukkerij Vonckers (Diepenbeek)
 - EOS (Sint-Job-In-'t-Goor)
 - Krantenwinkel AmC (Gentbrugge)
 - Laenen Boekhandel (Beringen-Mijn)
 - Lektuurshop (Lommel)
 - Letterland (Oudenaarde)
 - Meulenbergs (Aarschot)
 - Paperclip (Noorderwijk)
 - Papierus (Wuustwezel)
 - Papyrus (Nijlen)
 - Perswinkel 't Pleintje (Mol)

Perszaak Josie (Roosdaal)
Press & Paper Clips (Kinrooi)
Somi (Beringen, Booischot, Heusden-Zolder, Hulst,
Neerpelt, Sint-Truiden en Zonhoven)
The Daily News (Nieuwerkerk)
Unex (Oostduinkerke)

• Andere:

Anno 1455 (Deurne)
Anticyclone des Açores (Herent)
Comic Strips (Mechelen)
De Stripkever (Mechelen)
De Zondvloed (Mechelen)
Hermelijn (Aalst)
Stripwinkel Tistien Dop (Turnhout)
TseTse (Antwerpen)
WWAOW (Puurs)

Volgende boekhandels werden op de Algemene Vergadering als lid definitief geschrapt:

- Eureka Shop (Lochristi)
- Intertaal (Deurne)
- Libris Arts (Antwerpen)
- Alternatief Hof van Wonderen (Antwerpen)
- Egmont (Deurne)
- Boekhandel Dorine (Oostende)
- Plus Kantoor boekhandel (Ternat)
- De Persshop (Geel)
- Den Hooghe (Tessenderlo)
- Jojo (Kapellen)

Aanvaarding nieuwe werkelijke leden - schrapping werkelijke leden

Volgende boekhandels werden in 2009 door de Raad van Bestuur van VBB voorlopig aanvaard:

- Stripspeciaalzaken: Koeritza (Aalst) en Willi's Wereld (Roeselaere)
- 't Vlaams Stripcentrum (Wilrijk)
- Stripwinkel BEO (Antwerpen)
- De Strip (Oostende)
- Stripwinkel Alex (Berchem)
- Stripwinkel Bloomies (van uitgeverij Dedalus) (Genk)

Andere:

- S-pas bvba (webwinkel non-profitsector) (Lokeren)
- Boekhandel Pardoos (Herentals; verbonden met Baeckens Books)
- Depuydt bvba (leper)
- De Dry Coppen (Leuven)
- www.reisbib.be & www.managementbib.be (webwinkels van uitgeverij Lannoo)

Volgende boekhandel werd in 2009 voorlopig als lid geschrapt:

- Comprom (Antwerpen)

Buitengewone Algemene Vergadering

Op 5 juni 2009 vond een Buitengewone Algemene Vergadering plaats in Sint-Niklaas. Op de gewone Algemene Vergadering van 4 mei 2009 was er geen quorum en kon de statutenwijziging niet gestemd worden. De ontwerptekst van de nieuwe

statuten werd samen met de agenda van laatstgenoemde AV aan de leden van de vereniging toegezonden.

De voornaamste wijziging betrof de voorgestelde naamsverandering van de vereniging. Om in lijn te zijn met de andere beroepsverenigingen (VUV en VBI) en van het oubollig woord 'bond' af te geraken werd voorgesteld de naam van de vereniging te wijzigen in Vereniging Vlaamse Boekverkopers, kortweg VVB. De naamswijziging werd unaniem goedgekeurd.

Verdere goedgekeurde wijzigingen waren:

- verwijzingen naar de deontologische code en/of het huishoudelijk reglement: in art. 3, art. 8 en art. 10
- enkele kleine rechtzettingen die voordien via het huishoudelijk reglement gecorrigeerd werden; die bepalingen werden nu in het huishoudelijk reglement verwijderd.

De voorgestelde wijzigingen in artikel 14 betreffende de aanvullende filiaalbijdrage werden in het licht van de opmerkingen van enkele leden voorsnog bij unanimitieit afgekeurd.

De voorgestelde zinsnede "Voor inkoopcombinaties, beginnende boekverkopers of bijzondere categorieën van boekverkopers kan het huishoudelijk reglement afwijkende bepalingen op het stuk van de lidmaatschapsbijdrage bevatten" werd wel behouden en bij unanimitieit goedgekeurd.

Ook de bepaling betreffende de indexering van de lidmaatschapsbijdrage werd behouden en bij unanimitieit goedgekeurd.

De nieuwe statuten werden, in hun goedgekeurde vorm, gefaseerd in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt: eerst de inhoudelijke wijzigingen en, in een later stadium, de naamsverandering. Een en ander ten einde de vereniging toe te laten de leden geleidelijk vertrouwd te maken met de nieuwe verenigingsnaam en het nog aanwezige briefpapier e.d. niet nodeloos te moeten vernietigen.

Tijdens deze Buitengewone Algemene vergadering werden volgende boekhandels definitief aanvaard:

- Corelio webshop (Groot-Bijgaarden)
- Gobelijn strips (Leuven)
- Het computerwinkeltje (6 filialen) (Hoofdzetel Brugge)

Hulde aan Marcel Mertens

Marcel Mertens, medeoprichter van de boekverkopersbond, overleed op 12 februari 2009. Hij was stichtend lid, bestuurder en voorzitter van de Vlaamse Boekverkopersbond en ook bestuurder en voorzitter van de toenmalige VBVB, nu Boek.be. Marcel Mertens was iemand die spanningen tussen boekhandelaars en uitgevers kon ontmijnen en hij heeft er op die manier mee voor gezorgd dat Boek.be vandaag nog altijd bestaat.

Mertens was stichtend lid en voorzitter van de Groep der Boekverkopersbonden der EU, wat vandaag de European Booksellers Federation heet. Hij was tevens ondervoorzitter van de International Booksellers Federation (de IBF).

8.3 BOEKHANDELS KOMEN, GAAN, VERNIEUWEN EN VIEREN ZELFS FEEST

(in alfabetische volgorde)

Belis-Vinck

Boekhandel Belis-Vinck sloot op 31 december na negentig jaar de winkel in Antwerpen. De boekhandel gaat door als onderdeel van schoolboekhandel De Clerck.

BookPlus

In mei 2009 kondigde Persdistributeur AMP het stopzetten van de distributie van boeken in Vlaanderen en Wallonië aan. Hiermee was BOOKplus, drie jaar geleden opgezet als een concept waarmee dagbladhandelaars zich commercieel konden profileren als boekverkoper, definitief verleden tijd. De divisie 'boeken' was geen kernactiviteit en leed al jaren verlies. Tussen 2005 en 2008 daalde de omzet van de boekdistributie met 34 % en boekte de divisie ieder jaar een groter verlies: 1,19 miljoen euro (2005) 2,11 miljoen euro (2006), 2,69 miljoen euro (2007) tot 2,91 miljoen euro (2008). Het einde van de boekdistributie betekende het schrappen van 80 arbeidsplaatsen.

Books2

Vele vroegere BookPluswinkels verkasten naar Books2 van Colibro, de belangenvereniging van de literaire boekhandel.

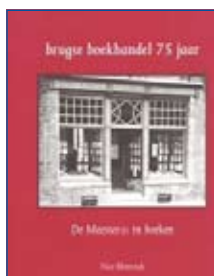
Zoals bekend is het doel van Books2 om de marktpositie van kleine zelfstandige ondernemers te versterken en de omzet voor boeken te verdubbelen. De buurtboekhandel biedt een laagdrempelig assortiment. Books2 werkt samen Libridis en Imapress voor de toelevering van boeken en strips.

Om een aanzienlijk aantal Books2leden bij VBB te laten aansluiten werd een apart aansluitingstarief onderhandeld waaraan enkele voorwaarden verbonden waren (o.a. centrale levering van promotiemateriaal).

In 2009 waren 41 Books2-ers (49 winkelpunten) bij VBB aangesloten.

Brugse Boekhandel 75 jaar

De Brugse Boekhandel blies 75 kaarsjes uit en gaf ter gelegenheid van dit jubileum twee boeken uit. Een verzamelbundel met fantastische verhalen en een boek over de eigen geschiedenis.

Club

Club kondigde in maart aan dat het begin 2010 de filialen in Gent, Merksem en Aalst sluit. Hoewel de winkels goed draaien, konden ze een aangekondigde huurverhoging niet dragen en bleek de Club-directie niet in staat geschikte alternatieven te vinden.

Voor de vestiging in Gent kwam wel een oplossing uit de bus (verhuizing naar een andere locatie). Daarmee houdt

de keten vier filialen in Vlaanderen over: Gent, Leuven, Roeselare en Wijnegem Shopping. Daarnaast heeft Club twintig winkels in Brussel en Wallonië.

ECl

Sinds de overname in 2008 door investeringsmaatschappij Clearwood is ECl een nieuwe koers gaan varen. Ook niet-leden kunnen sinds midden 2009 boeken bestellen. Het assortiment breidde fors uit naar 400.000 producten. Men is gestopt met het werven van leden op straat en ook het 'kroonboek', het boek dat leden verplicht waren aan te schaffen als ze niet binnen de vastgestelde termijn een 'clubartikel' kochten, is definitief verleden tijd.

In 2009 startte ECl België met de 'Boekbarometer'. Deze peiling naar de boekenconsumptie en het leesgedrag van de Vlaming moet inzicht bieden in de rol van lectuur en literatuur in het kader van diens globale vrijetijdsbesteding. Er worden er twee per jaar georganiseerd. ECl België lanceerde zo een onderzoek naar het leesgedrag van de Vlaming op het toilet en in bad, in samenwerking met badkamerspecialist Groep Van Marcke. De resultaten werden op de Boekenbeurs bekendgemaakt.

De shop-in-shop van ECl in het filiaal Herentals van boekhandel Van Sande is na acht jaar stopgezet.

Boekhandel Walry 30 jaar

30 jaar geleden nam Paul Luyten Boekhandel Walry over. 30 weken lang, van 3 september 2009 tot 31 maart 2010, bood de boekhandel een uitgekende selectie boeken aan met een fikse korting.

8.4 LOBBYWERK & BEMIDDELING

Bezoeken aan boekhandels

Om meer de vinger aan de pols te hebben en om een blijk van appreciatie te tonen voor het lidmaatschap werd - in samenwerking met Boekenbank - in 2008 gestart met het bezoeken van boekhandels. Deze boekhandels bezoeken worden gecontinueerd in 2009.

Volgende boekhandels werden bezocht: 't Krantje, 't Oneindige Verhaal, 't Romanneke, 't Verschil, 11.11.11, Anticyclone des Açores, Arta, Belis-Vinck, Bontebaaï, Club Aalst, Dagbladhandel An & Wim, De Boekuil, De Cuyper, De Kleine Prins, De Plukvogel, De Wase Boekhandel, Drie Leliën, ECl, Erik Tonen, In den Olifant, Jeukiboe, Johannes, Licap, Mikado, Mollet Kookboeken, Ontmoeting, Pardoes Antwerpen, Passa Porta, De Stripspecialzaak, Techniek en Kunst en Woeste Willem.

De bezoeken leerden dat correcte data in Boekenbank als een conditio sine qua non worden beschouwd. Het komt immers voor dat een titel - ondanks het feit dat hij de classificatie 'in voorraad' heeft - niet leverbaar is, wat voor ergernis zorgt bij boekhandelaar en klant. Daarnaast waren deze bezoeken uitgelezen momenten om boekhandelaars verder wegwijs te maken in de uitgebreide mogelijkheden van Boekenbank.

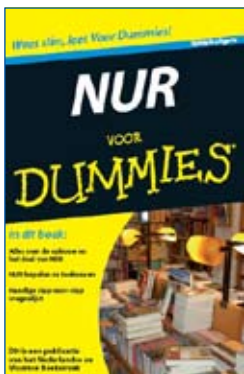
Naast items zoals transportkosten, kortingen op bibliotheekleveringen en VBP kwam ook de dienstverlening aan boekhandels tijdens en na de Boekenbeurs ter sprake. Om deze wensen kracht bij te zetten, kregen alle standhouders een brief waarin ze verzocht werden erop te letten dat boeken die naar de boekhandel worden verzonden geen sporen meer dragen van de Boekenbeurs (etiketten, beduimd, ...). Ook werd gezorgd voor een lijst van contactpersonen bij de uitgevers tijdens de Boekenbeurs. Bovendien ondertekenden alle standhouders een charter, dat o.a. het respecteren van de relatie met de boekhandelaar stipuleerde:

“POSITIE VAN DE BOEKHANDEL - Bij het samenstellen van zijn titelaanbod, de prijszetting, de verkoopvoorwaarden en het voeren van eventuele acties met betrekking tot de aangeboden titels, [beloven de standhouders] geen handelingen te stellen die, zonder redelijke en objectieve verantwoording (uitgevers), kennelijk nadelig zijn voor de reguliere boekhandel (i.c. beursboekhandels) of voor concurrerende boekhandels.”

NUR-werkgroep

Midden 2009 verscheen in een samenwerking met Pearson het boekje NUR voor Dummies (oplage 3000) Het was het resultaat van de NUR-werkgroep binnen ONUB waaraan zowel vertegenwoordigers van het Vlaamse als Nederlandse boekenvak aan deelnamen. Het boekje werd op een zo ruim mogelijke schaal verspreid.

Deze handleiding was bestemd voor uitgevers, marketeers, automatiseerders, met de codering belaste redacteurs, hun naaste medewerkers en boekverkopers. Nog altijd halen niet alle uitgevers optimaal hun voordeel uit de commerciële meerwaarde van een goed toegekende NUR-code. Met die code is onder andere het gedrag van consumenten makkelijker in kaart te brengen en op basis van onderzoek naar de verkoop van de afzonderlijke rubrieken kan de uitgever zijn marketingbeleid bepalen. En bij sommige (literaire) prijzen vermijdt een correct toegekende code dat een bepaalde titel uit de boot valt.

Bezoek aan Vlaamse Europarlementsleden

Eind 2009 werd gestart met lobbywerk naar Vlaamse Europarlementariërs. Deze démarche past in de strategie die binnen de European Booksellers Federation (EBF) is afgesproken. Iedere boekverkopersassociatie contacteerde naar aanleiding van de Europese verkiezingen in 2009 de verkozen parlementsleden uit zijn land.

Samen met EBF had VBB in december 2009 een meeting met een medewerker van Europarlementariër El Khadraoui (sp.a). Een memorandum met als titel ‘Wat wil Boek.be op Europees niveau?’ met verschillende standpunten (over o.a. BTW, fiscaliteit, auteursrecht en leenrecht) werd voorgesteld en toegelicht. In 2010 worden nog ontmoetingen met andere parlementsleden gepland.

Bezoek aan Eerste Minister Herman van Rompuy

Een uitbreiding van de tax shelter, de invoering van een gereguleerde boekenprijs en een auteursrecht op maat van de digitale wereld. Dat zijn enkele van de voorstellen die Boek.be op 8 juli in een memorandum overhandigde aan Herman Van Rompuy. De premier en zijn ministers kregen er nog een boekenmand bovenop, vol aangepaste zomerlectuur.

Daarnaast vroeg Boek.be ook een verlaagd btw-tarief voor alle digitale boeken, onafhankelijk van de drager. Gezien de druk van de grootdistributie op de reguliere boekhandel, eiste Boek.be ook dat het verbod van verkoop met verlies gehandhaafd bleef.

8.5 OPLEIDING, BOEKENBANK, DIENSTVERLENING & SAMENWERKING

OPLEIDING

Het Kenniscentrum Boek.be biedt professionele, kwaliteitsvolle en ledengerichte opleidingen voor de verschillende spelers in het boekenvak. De werkgroep Opleiding, waar Luc Tessens namens de VBB in zetelt, stuurt het programma van de opleidingen binnen Boek.be aan. Op twee vergaderingen werd de planning van de diverse opleidingen besproken en geëvalueerd.

Leerstoel Boek.be - 23 april

Op woensdag 23 april 2009 zakten zo'n 50-tal mensen uit het boekenvak af naar het Hof van Liere op de Stadscampus van de Universiteit Antwerpen voor de tweede Leerstoel Boek.be. De Leerstoel stond in het teken van het thema “Hoe lezers verleiden in de 21ste eeuw?”.

> voor meer info, zie 2.4 Leerstoel Boek.be.

Web 2.0 voor boekhandels - 28 oktober

Vanwege de grote belangstelling voor de vorige editie en het enthousiasme bij de deelnemers werd deze studiedag hernomen op 28 oktober bij Boek.be. De docente, Eva Simon, werd ervaren als een zeer degelijke docente die ernstige

inspanningen heeft gedaan om haar programma aan te passen voor de boekhandel.

Productkennis voor boekhandelaars - 2 november

Tijdens de Boekenbeurs werden volgende infosessies voor boekhandels georganiseerd:

- het algemene boek (Rudy Vanschoonbeek)
- het educatieve boek (Tim Seynaeve)
- de e-reader i.s.m. ePagine en BeBook (G. De Cock)

Infosessie Groen Licht bij ETAP Malle - 23 november

Tijdens deze sessie gaven specialisten van Groen Licht Vlaanderen, Unizo en Voka toelichting bij de mogelijkheden om zowel de energiefactuur te laten dalen als te opteren voor een milieuvriendelijke verlichting met fiscale steunmaatregelen.

> zie ook 2.2.5 Groen Licht.

Crealab

Crealab in West-Vlaanderen (onderdeel van het Innovatiecentrum West-Vlaanderen) organiseert sessies voor winkels en KMO's rond het creatief zoeken naar oplossingen voor een specifiek probleem. Als eerste proefkonijn nam boekhandel Etiket hieraan deel. Deze boekhandelaar was zeer enthousiast over de sessie. Helaas worden deze sessies voorlopig enkel in West-Vlaanderen georganiseerd en niet in andere provincies.

BOEKENBANK

- Verbeterde titelgegevens in Boekenbank
- Administratieve opvolging particuliere bestellingen
- Webservice voor de leden van Boekenbank

> voor meer info, zie 9.4 De belangrijkste ontwikkelingen voor de leden.

DIENSTVERLENING & SAMENWERKING

Juridische dienstverlening

VBB-leden konden met hun juridische vragen aankloppen bij Kurt Van Damme. Deze dienstverlening is betalend, maar voor de leden van de ledenverenigingen geldt een verlaagd tarief.

Digitaal abonnement Boekblad

Vanaf 2009 werd met de steun van de Taalunie een gratis digitaal abonnement aan de VBB-leden aangeboden.

London Book Fair & Buchmesse

Omdat VBB lid is van de European Booksellers Association kon de organisatie haar leden een belangrijk voordeel aanbieden: gratis toegang tot beide beurzen.

Samenwerking met Stichting Lezen

In het kader van de Jeugdboekenweek stelde Stichting Lezen voor 6 leeftijdsgroepen een pakket van telkens 6 boeken samen. Scholen en bibliotheken konden deze pakketten tegen aantrekkelijke voorwaarden (22,5% korting

op de adviesprijs) aankopen. Een keuzelijst en een affiche van Jeugdboekenweek kregen ze er bovenop. Uitgevers boden hun titels aan met een korting van 47% waardoor de boekhandel op een marge van 24,5% kon aanspraak maken.

De boekhandels verdeelden in 2009 1.407 Jeugdboekenweekpakketten naar scholen en bibliotheken, een lichte daling.

Materiaal voor de Voorleesweek werd naar kinder- en jeugdboekhandels gestuurd. Centraal Boekhuis nam de verzendkosten op zich.

Samenwerking met Bozar

In 2007 VBB startte een structurele samenwerking met Bozar in Brussel. VBB-leden krijgen op vertoon van hun lidkaart een korting van 50% op hun toegangsticket voor bepaalde tentoonstellingen in Bozar. Boekhandels die zich engageerden kregen een infopakket en een pakket bladwijzers met een afscheurstrook waarmee zij hun klanten een korting van 10% konden aanbieden op de toegangsprijs van deze tentoonstellingen. Deze samenwerking werd gecontinueerd in 2009.

Op 17 maart organiseerde Bozar i.s.m. Behoud de Begeerte een literaire avond over leven en werk van Cesare Pavese. VBB kon gratis duotickets onder zijn leden verspreiden op voorwaarde dat ze op hun website een link plaatsten naar deze literaire manifestatie

Verder werden dankzij deze samenwerking een 30-tal leden uitgenodigd om het PassaPorta Festival gratis bij te wonen

Samenwerking met Unizo

Al enkele jaren is VBB als sectororganisatie aangesloten bij Unizo. Begin 2009 vond een evaluatie plaats met de heer Luc Ardies, directeur distributie binnen Unizo. Tijdens deze meeting werden de voordelen van het VBB-lidmaatschap bij Unizo nog eens op rijtje gezet, nl.: lobbyinstrument, een second opinion op juridisch vlak (16 juristen in dienst met eigen specialisatie), verdediging belangen van kleinere krantenwinkels, lobbyen van voordelen die voor de leden van alle sectororganisaties gelden zoals goedkopere tarieven voor betalingsterminals en opleidingen.

Er werd gezocht naar een voorstel om VBB-leden een directe korting op hun lidmaatschap te geven. In samenwerking met de Unizo-ledenmarketingdienst werd in het najaar een voorstel ontwikkeld dat begin 2010 gelanceerd werd.

8.6 INNOVATIE EN ONDERZOEK

Marktonderzoek

Uit de jaarcijfers van de boekenverkoop in Vlaanderen in 2009 van GfK Retail and Technology Benelux blijkt dat, ondanks de economische crisis, de boekenverkoop in 2009 gestegen is met bijna 10 % in omzet en 5,9% in aantal boeken.

> voor meer info, zie 2.3.1 Marktonderzoek: de boekenmarkt in 2009.

NV Kastklaar

De aanbesteding van de bibliotheek van Antwerpen deed in 2008 heel wat stof opwaaien. Er werd een onderzoek door Vlerick uitgevoerd naar het opzetten van een eigen NV Kastklaar. De uitkomst van het onderzoek leerde dat het leveren van kastklare boeken niet de voornaamste prioriteit van de bibliotheken was, wel de prijs en informatieverschaffing (wat vnl. komt van Biblion en Vlabin). Het starten van een eigen NV Kastklaar bleek dan ook niet rendabel te zijn.

De Nederlandse Bibliotheekdienst zag opportuniteiten in Vlaanderen en kon hier een dominante positie verwerven. Het idee groeide om een Vlaamse tegenhanger op te richten: de Vlaamse Bibliotheekdienst. Er werd een pilootproject voorzien in de provincie Antwerpen waar gekeken zou worden naar de slaagkansen van een Vlaamse Bibliotheekdienst.

Transportoptimalisatie

Na de faling van de CIEB (Centrale Import en Export Boeken) zochten de verladers van boekentransporten hun eigen oplossing. De opvallendste gevolgen daarvan zijn:

- de boekhandels krijgen dagelijks meerdere vervoerders aan de deur met een grotere of kleinere boekenzending;
- als gevolg hiervan is het totaal van de boekenvervoersactiviteiten minder kostenefficiënt;
- in het kader van het duurzaam ondernemen is de milieubelasting door de onnodig vele vrachtwagenbewegingen niet wenselijk.

Vanuit haar dienstverlenende rol achtte Boek.be het noodzakelijk om bovengenoemde negatieve aspecten van de huidige vervoersorganisatie te keren. In die optiek werd aan het Vlaams Instituut voor Logistiek (VIL) gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid van een optimaler georganiseerd boekenvervoer in Vlaanderen. Het VIL voerde daarom een FIT-analyse uit waarbij 9 bedrijven uit het boekenvak betrokken werden. De kernvraag van de FIT-analyse was: In welke mate is er binnen de boekensector in Vlaanderen bereidheid om samen te werken op het vlak van transport?

De resultaten van de analyse werden voorgesteld op een druk bijgewoonde workshop begin 2010. Hieruit kwamen 4 pistes naar voor die op hun haalbaarheid werden getoetst met de 9 partners. Noch een sector-overkoepeld platform noch een virtuele transportbank leken haalbare kaarten. Wat wel haalbaar leek: enerzijds een samenwerking tussen enkele betrokken partijen wiens activiteiten sterk complementair zijn en anderzijds een samenwerking voor specifieke niches (bv educatieve boeken).

Lancering www.e-boek.org

In september startte Boek.be als eerste in Vlaanderen met een website voor e-boeken en e-readers: www.e-boek.org. Boek.be nam dit initiatief in samenwerking met de boekhandels in Vlaanderen omdat zij erin gelooft dat het digitale boek in de toekomst zal doorbreken. Op de verkoop van e-content via deze site krijgt de gekozen boekhandel een commissie.

Boek.be wil de boekhandel bij het e-boek betrekken omdat zij overtuigd is van de adviserende rol van de boekhandel. Het aanbod van digitale boeken zal de komende jaren gigantisch toenemen en de lezer zal er zijn keuze uit moeten maken. Hier komt de kennis en ervaring van de boekhandel boven die de lezer kan adviseren en oriënteren in het ruime e-boekenaanbod. Boek.be maakt zich sterk dat de boekhandel daar ook online een belangrijke rol in kan spelen.

> zie ook 2.2.1 Digitalisering van het boek.

8.7 COMMERCIËLE ACTIVITEITEN

Verkoop verpakkingsmateriaal

In totaal werden van het verpakkingsmateriaal 568.500 stuks besteld en verspreid. Zoals de vorige jaren werd dit materiaal ook aangeboden aan de standhouders op de Boekenbeurs.

VBB sloot met de verpakkingsproducent Corne een partnership. Dit maakte dat de leden 2 x per jaar verpakkingsmateriaal konden bestellen met eigen opdruk, tegen een voordelig tarief. Voor die extra, rechtstreekse bestellingen kon de VBB rekenen op een commissie van 5%.

Verkoop schoolkalender

De oplage bedroeg ruim 30.000 exemplaren. Jarenlang adverteerde Van Dale Lexicografie op de achterzijde van deze kalender. Door budgettaire restricties kwam in 2009 een einde aan deze jarenlange traditie. In de plaats kwam een advertentie van de bewustwordingscampagne 'Het origineel is altijd beter dan de kopie', betaald door beheersvennootschap Ruit.

Bonnenclearing

- De 48 actietitels van de Boekenbeesten werden in maart via een bijlage bij Libelle gepromoot. 4.696 kortingsbonnen werden ingeruild.
- Tijdens de Literaire Lente werden 24 romans gepromoot: 8.187 kortingsbonnen vonden hun weg naar de boekhandel.
- De Doeboekenactie 2009 was opnieuw een samenwerking met Libelle en omvatte 36 titels. Resultaat: 9.329 ingeruild kortingsbonnen.
- Ook bij de Zomer van het Spannende Boek werden kortingsbonnen aangeboden in de speciale Humobilage. In totaal werden voor deze actie 37.396 bonnen ingeruild.
- De Andere Strip kende via een bijlage bij Humo (met kortingsbonnen voor ieder van de 24 deelnemende titels) een tweede succesvolle editie. Om stripspecialzaken opnieuw aan te trekken stond deze collectieve actie in 2008 eenmalig open voor niet-VBB-leden. Voor de editie 2009 werd wel een bijdrage gevraagd. 5.482 kortingsbonnen werden ingeruild.

Boekencheque - Book Pass

Sodexo veranderde in 2008 eenzijdig de naam van Boekencheque in Book Pass. Ook het contract met De Post hadden ze stopgezet. Naar aanleiding van deze eenzijdige inbreuk op het contract vond eind 2008 een ontmoeting plaats tussen Luc Tessens en Boek.be-jurist Kurt Van Damme en Thierry Van Noppen en Caroline Noyons namens Sodexo. Het bestaande contract werd onder de loep genomen en een nieuwe versie werd in januari 2009 aan Sodexo voorgelegd. In het nieuwe contract werd de verplichte exclusiviteit uit het contract geschrapt waardoor VBB de gelegenheid kreeg om met andere partners (zoals de Nederlandse Boekenbon) over samenwerking te praten.

8.8 DE OVERHEID EN DE BOEKHANDEL ANNO 2009

A-boekhandels

De kwaliteitsboekhandel is een economisch kwetsbaar bedrijf met een hoge culturele meerwaarde. De betrachting van het letterenbeleid om een gevarieerd en kwalitatief boekenaanbod tot stand te brengen, boet aan kracht in wanneer boekhandels als tussenschakel het brede aanbod niet (meer) voorstellen aan een ruim publiek. Uitgevers en boekhandels zijn meer dan ooit belangrijke 'geleiders' tussen de auteur en de lezer. Daarom ontwikkelde het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) in 2008 in opdracht van de Minister van Cultuur een ondersteuningsregeling voor de boekhandel.

De regeling wil kwaliteitsboekhandels ondersteunen die een ruim, divers en kwalitatief assortiment nastreven, extra aandacht besteden aan informatie en dienstverlening aan de lezers en literaire activiteiten organiseren. Zulke kwaliteitsboekhandels krijgen het label 'A-Boekhandel' en kunnen aanspraak maken op gratis exemplaren van titels die productiesteen hebben ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap (het VFL en het Agentschap Kunsten). Daarnaast kunnen ook literaire activiteiten in de boekhandel worden betoelaagd.

De steunmaatregelen genereren positieve effecten voor alle betrokken partijen.

- Allereerst voor het publiek: er ontstaat extra zichtbaarheid voor een aantal moeilijk bereikbare titels die nu gegarandeerd in de boekhandel liggen en voorzien zijn van een BoekWijzersticker. Bovendien kan de bezoeker van de boekhandel nog meer genieten van de aangename leescontext door deel te nemen aan literaire activiteiten.

- Ten tweede kunnen de boekhandels door de onrechtstreekse ondersteuning (gratis boeken en activiteiten-subsidie) hun publieksbereik vergroten.
- Ten derde kunnen de auteurs het publiek op een relevante manier bereiken en een (beperkte) bijkomende inkomstenbron aanspreken dankzij de literaire activiteiten.

- Ten vierde zet de Vlaamse Gemeenschap als subsidiënt de laatste stap in het traject van creatie tot lezer door de gesubsidieerde titels toegankelijker te maken.

Bij een bevraging van de boekhandels in de eerste helft van 2009 werd de regeling zeer positief geëvalueerd. 81 Vlaamse boekhandels, waarvan er (helaas) enkele geen lid zijn van VBB, hebben intussen een A-label. In 2009 werden 6.200 exemplaren van zeventig verschillende titels gratis aan de A-Boekhandels bezorgd. Zestig activiteiten werden gesteund met een subsidie van € 350.

Totaal budget: € 100.600 (opdracht aan het VFL door het Departement CJSM).

Vanuit het VBB-bestuur werd het idee geopperd om het label een grotere bekendheid te geven bij het publiek, bv. met raamsticker 'kwalitatieve boekhandel' (marketingconcept). De boekhandel wil ook de focus leggen op de boekhandel, niet enkel op de gesubsidieerde boeken. Voorlopig werd hier door het VFL niet op ingegaan maar de continuïteit van het logo werd gewaarborgd voor 2009.

(bron: Jaarverslag 2009 VFL)

Boekenoverleg

Het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) nam in 2007 het voortouw om de relevante partijen inzake boek, literatuur en lezen in een structureel overleg samen te brengen, dat het Boekenoverleg werd gedoopt. In 2009 kwam het Boekenoverleg vier keer samen. Voor Boek.be namen Geert Joris, Luc Tessens (VBB) en Geert Van den Bossche (VUV) deel.

Ter gelegenheid van de Vlaamse parlementsverkiezingen kwam het Boekenoverleg in het voorjaar van 2009 naar buiten met een uitgebreid memorandum dat focust op Vlaamse bevoegdheden: Het boek - een veelzijdig product.

> Voor meer info, zie 1.4 Activiteiten van Boek.be.

Gratis boeken voor 7-jarigen

Stichting Lezen deed 63.000 7-jarigen het boek *Voor nu en nog heel lang* cadeau, een boek met meer dan 20 nieuwe verhalen van 51 Vlaamse en Nederlandse auteurs. Kinderen en ouders konden het boek gratis meenemen in de bibliotheek. En daar wrong het schoentje. De VBB twijfelde niet aan het nut van de actie, maar betreurde dat de actie geen beroep deed op de medewerking van de boekhandels.

In een brief aan Minister van Cultuur Anciaux schreef VBB:

"De boekhandel heeft nauwe contacten met de bibliotheken en geeft daarenboven forse kortingen bij bibliotheekleveringen. Het zou dan ook fair zijn hun bij een dergelijk project te betrekken. [...] Enkele maanden geleden was de Vlaamse Boekverkoopersbond verheugd met de invoering van het kwaliteitslabel. Dit initiatief van u is ten zeerste geapprecieerd en via het Vlaams Fonds voor de Letteren zijn al meer dan 40 boekhandels 'bekroond'. In dat kader zou het een mooi, versterkend signaal geweest zijn als die kersverse kwaliteitsboekhandels dit boek ook mochten uitdelen."

De VBB-brief werd opgepikt door Boekblad en De Standaard. Als 'geste' kregen boekhandels die aan de Jeugdboekenweek participeerden ieder 2 exemplaren van het boek.

8.9 VBB INTERNATIONAAL

EBF/IBF General Assembly in New York

Meer dan 30 boekhandelaars uit de hele wereld woonden op 26 en 27 mei in New York de jaarlijkse conferentie bij van de Europese en Internationale Verenigingen van Boekhandelaars. Namens VBB waren Luc Tessens, Iris Van Germeersch en Yvonne Steinberger aanwezig.

"Laat ons positief blijven" was de teneur van de openings toespraak van de voorzitter van het EBF over de uitdagingen waar de boekhandel momenteel voor staat. De digitalisering was het centrale thema van de conferentie. Verschillende sprekers onderstreepten hoe belangrijk het was voor boekhandelaars om de digitale uitdaging met open armen aan te gaan.

Inspirerend was ook de presentatie over de verreichende acties van het Indiebound-programma dat vorig jaar door de American Booksellers Association werd gelanceerd en dat aan de leden een brede waaier van promotiemateriaal aanbiedt om het essentiële belang van onafhankelijke en plaatselijke boekhandels voor lokale gemeenschappen te beklemtonen. (meer info: www.indiebound.com).

EBF/IBF General Assembly 2010 in Brussel & ICYB 2010 in Gent

In 2009 werd gestart met de voorbereiding van zowel het congres van de Jonge Boekverkopers (International Congress of Young Booksellers - ICYB) als van de jaarvergaderingen van de European en International Booksellers Federation, die in 2010 in België plaatsvinden.

De formule van het jongerencongres zal sterk verschillen van de voorgaande jaren. Vanwege de terugloop in het aantal deelnemers zal het een 3-daags programma worden i.p.v. een week, wat te lang en te kostelijk bleek. De workshops worden begeleid door een extern iemand.

Het ICYB Farewell Dinner zal aansluiten bij de startavond van de Algemene Vergadering van de Europese en Internationale

Boekverkopersbond. Het is de intentie om de besluiten van de workshops te presenteren aan de vertegenwoordigers van de verschillende associaties.

European Prize for Literature

In samenwerking met de European Booksellers Federation (EBF), de European Writers' Council (EWC) en de Federation of European Publishers (FEP) heeft de Europese Commissie de *European Prize for Literature* in het leven geroepen. Omdat het onmogelijk was om voor alle 27 lidstaten tegelijkertijd een auteur/boek te bekronen is men overgegaan tot een opsplitsing gespreid over 3 jaar. De eerste 10 landen hebben in 2009 hun bekroning ontvangen.

België komt in 2010 bod. Via de inspanningen vanuit VBB en Boek.be zal een Vlaamse auteur bekroond worden, wat zich in een positieve verkoop in de Vlaamse boekhandels kan vertalen.

